

ԻՐԱՎՈՒՆԿ

ՇԱՐԱԹԱԹԵՐԹ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՓԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ՉՈՐԵՔՇԱՐԹԻ

Ա. ՏԱՐԻ

ՉՈՐԵՔՇԱՐԹԻ 18 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1896

ԹԻԻ 18

ԳԵՐԱԴԱՆՈՐԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Հերկոյ 1896 տարեկանի
Պոլիտիկոյ համար տարեկան 8 ֆր
" " 1/2 " 4 "
" " 1/4 " 2 "
Արտատպանի համար " 10 "
" " 1/2 " 5 "
Կանխիկ վճարելի

Համակ դրամ եւայլն խրկել հետեւեալ հասցեով
ԽՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԵՒ ՓԱՂԱՔԱԿԱՆ (ՊՈԼԿԱՐԻԱ)

Редакция на вѣстникъ
„Иравункъ“
ВАРНА (България).

Rédaction du journal
„Iravounk“
VARNA (Bulgarie)

Խմբագրութեան ուղղեալ գրութիւնք
եւ լեւ դրկոյի եւ յարմար դատ-
աւանդներն միայն կը հրատարակ-
ուին աւելորդութիւն կամ մասամբ:
Ծանոցմանց տողը 20 սանիքի
երեք կամ աւելի անգամի համար
25 աւ 100 գելը կը լինի:

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Քաղաքական հորիզոնը ազօտ կը
մնայ տակաւին. միշտ նոյն անստոյգ
լուրերը ունինք, միշտ մամուլը տե-
սութիւններ և խորհրդածութիւն-
ներ, որք այնքան կարեւորութիւն
չունին մեզ համար այս ահաւոր
ճգնաժամին մէջ. միշտ ենթադրու-
կան բնութիւն ունի տակաւին
ամեն ինչ որ կը խօսուի և կը գը-
րուի Հայոց մասին: Միակ դրա-
կան բանը, որոյ վրայ կարելի է
հիմնուիլ մեր խորհրդածութեանց
մէջ քիչ չափ բանաւոր եղբակա-
ցութեան մը հասնելու համար,
Անգլիական ժողովուրդի շարժում-
ներն են, որք երթալով կը տարա-
ծուին ու կը զօրանան: Թէեւ ժո-
ղովուրդն է միայն որ իր բոլոր
ոյժով ձայն կը բարձրացնէ, կը
բողոքէ, և կառավարութիւնը տա-
կաւին պաշտօնապէս կը լռէ, սա-
կայն այդ ձայն ունի աւելի մեծ
նշանակութիւն, քան որչափ կեն-
թաղուի սովորաբար: Շարժման
մասնակից են ամեն դասակարգէ,
ամեն կուսակցութիւնէ, աշխարհա-
կան թէ կրօնական, ամենակարե-
ւոր անձնակութիւններ: Կամ
այն է որ, ինչպէս մենք կը հա-
ւատանք, շարժումը ինքնաբեր և
սրտաբուխ է, և յայնժամ կառա-
վարութիւնը Անգլիոյ մէջ չի կրնար
խուլ մնալ բարձրացող միահամուռ
այս ձայնին, կամ, յերկրում, զի-
տմամբ պատրաստուած, սար-
քուած են այս անգլիական անսու-
րանքը և յայնժամ պարտինք ըն-
դունիլ որ կառավարութիւնը և
զինք չընկալաւոր ազգեցիկ շը-
ջանակները լռիկ մնալի կը քա-
ջալերեն ամենօրեայ միջինները,
գործողութեան որոշ նպատակի մը
ժառանգեցնելու համար զանոնք:
Երկու պարագային մէջ ալ, յայտ-
նի է թէ հետեւանք ինչ կարող է
ըլլալ:

Ըստ ամեն հաւանականութեան,
Անգլիա միւս տէրութեանց հետ
կանխաւ համաձայնելու զուր փոր-
ձեր ընելէ յետոյ, թուրքիոյ գէմ
գործողութեան մը ձեռնարկելով
պիտի յաջողի եւրոպական համա-
ձայնութիւն մը գոյացնել, որով
հետեւ անգլիական զրահաւորէ մը

արձակեալ առաջին ուսմը պիտի
ստիպէ Եւրոպան բանաւոր կար-
գադրութիւն մը ընելու, որպէսզի
կարենայ խոյս տալ ընդհանուր
պատերազմէ մը, որմէ այժմ բոլոր
կառավարութիւնները ծայրայեղ
երկիւղ մը ցոյց կուտան և ի հա-
կին պիտի նախընտրեն միաձայն
որոշման մը յանգիլ, քան թողուլ
որ քաղաքակիրթ աշխարհը ծայրէ
ծայր աւերի ենթարկուի պատե-
րազմով:

Պէտք է մոռնալ նաեւ որ հայ-
կական խնդրոյն լուծման հետ ա-
ւելի քան երբեք հիմա կապուած
է Մեծ Բրիտանիոյ ազգեցութիւնը
ոչ միայն թուրքիոյ, այլև ընդ-
հանուր արեւելքի մէջ. դրեթէ ամեն
երկիրներու մէջ արդէն կը տիրէ
սա (սխալ) կարծիքը թէ հայկական
շարժումները տալով եկած են Անգ-
լիոյ թեւադրութեամբ որ Հայերը
իրեն միջոց ընտրած է իր քաղա-
քական նպատակներուն մէջ մասին
գործադրութեան: Չկայ ուրիշ
աւելի բնական բան մը, քան են-
թադրել թէ Անգլիոյ ազգեցու-
թիւնը բոլոր աշխարհի մէջ շատ
ծանր հարուած մը պիտի կրէ, եթէ
անգլիական մարտանաւերը, ինչ-
պէս անցեալ տարի, այս անգամ
ալ, ուստի ֆրանսական սպանա-
ւորներէ ոչ հարեկ՝ Տարտանէլի նե-
ղուցէն անշուշտ սահին վերադառ-
նան Միջերկրականի այն կողմերը,
ուր Բուսիա կը ներէ իրենց հան-
գարտ, մեղմիկ տատանել իրենց
խորիւսներուն վրայ: Ի՞նչ պիտի
մտածեն յայնժամ թուրքիոյ ազ-
գաբնակչութիւնները, ի՞նչ պիտի
մտածէ Պալքանասի թերակղզին և
ի՞նչ պիտի ըսէ մանուսանդ Հնդ-
կաստան: Թշնամիներու ծաղրը և
բարեկամներու արգահատանքը պի-
տի կընայ անվրդով կրել Մեծ
Բրիտանիա, որոյ հողին վրայ ա-
րեւն իր մարը չի մտնիր: Հարկ չի
կայ ըսելու թէ այսպիսի անպատ-
ուաբեր վախճան մը իր զգալի հա-
կահարուածը պիտի ունենայ նաեւ
անգլիական առևտուրին համար,
բան մը, որուն չին կարող հան-
դուրծել Մանչեսթերի բամպակի
գործարանապետները, որոց քունը
սկսած է արդէն վրդովել թուր-
քիոյ առևտուրին դադարումը:

Ո՛չ, կարելի չէ խորհիլ թէ Անգ-
լիոյ Մեծ Երկրանին առանց ամեն
հանգամանքները լուրջ նկատողու-
թեան առնելու և պարզապէս միայն
իր մարդասիրական զգացումներէն
թեւադրեալ պարագայ տեղը իր հը-
զօր ձայնը կը բարձրացնէ և կ'ա-
ռաջարկէ բրիտանական դեսպանը
Պոլսէն ետ կանչել ու թուրք դես-
պանը Լօստրաէն ճամբել իր անցա-
գիւրները իրեն յանձնելով:

Անգլիա պարտի գործել. իր շա-
հերու պահանջն է այդ:

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պօլիս 15 սեպտեմբեր.

Պօլսոյ վրայ ստոյգ տեղեկու-
թիւններ տալ չափազանց դժուար
է այժմ, յոյժ վտանգաւոր ըլլալով
ու է տեղ մը կամ անձի մը գիմել
լուր առնելու համար: Պօլսեցիք
մասամբ տունը փակուած կը մնան,
ուրիշ մաս մ'ալ տունէն ուղղակի
իր գործատուին կ'երթայ, զոր
ստիպուած է կէս մը բանալ ոստի-
կանութեան ճնշման ներքեւ, և ի-
րիկուան դէմ կանուխէկ կը փու-
թայ տուն վերադառնալ, զգուշա-
նալով նոյն իսկ ճամբան ուրիշի մը
հետ խօսակցութեան բռնուելու,
զի ընդհանուր սարսափի օրերը չեն
վերջացած դեռ: Խանութներուն
ցուցափեղէններուն մէջ կը տնտեսին
միայն նուազ արժէքաւոր նիւթեր,
իսկ թանկագինները վերցուած են
մէջտեղէ: Այսպէս թէ Պօլսոյ և
թէ Բերայի ոսկերիներու ցուցա-
փեղերուն մէջ չկան ոչ աղաման,
դեղէն և ոչ ոսկեղէն իրեր, այլ մի-
այն սակաւաթիւ՝ զարդի վերաբեր-
եալ արծաթ կտորներ:

Վերջին անգամ ձերբակալուած
ներուն մէջ է նաեւ Ռանտան Արիկ
էֆէնտի. յայտնի չէ թէ ինչպիսի
ամբաստանութիւններ յերկրում
են իրեն դէմ. միայն զիտեմք թէ
ամեն հազարակցութենէ զուրկ վի-
ճակի մէջ գրուած է:

Չերբակալութիւնները և մանա-
ւանդ խուզարկութիւնները կը շա-
րունակուին անընդհատ. անհամար
երիտասարդներ, իրենց օրապահիկ

հաղիւ հանելու կարող ընտանեաց
տէրեր առանց պատճառի կը ձեր-
բակալուին փողոցներուն մէջ և կը
տարուին բանտ, ուր օրերով կե-
նալէ յետոյ, քանի մը ոսկի փըր-
կանքով կազատին: Բանտերու վի-
ճակը նոյնպիսի է. տեղի չգոյու-
թեան պատճառաւ հարկաւոր
բանտարկեալներ բանտի պարտեզ-
ներու մէջ կը գիշերեն անհաւա-
տալի աղտոնութեանց մէջ:

Եւ այս ամենը ընող այն կառա-
վարութիւնն է որ թրքացեալ Բար-
թոլիմէոս Տեղապահի աջակցու-
թեամբ կը յորդորէ ժողովուրդը
որ ապահով և հանգիստ սրտով իր
սովորական գործերը շարունակէ:

Չերբակալեալներու թշուառ
մայրեր և կիներ իզուր խնդրա-
գրելով Տեղապահին կը դիմեն՝ բան-
տարկեալներու ազատութեան հա-
մար: Անոր առնել, ուր փոխադ-
րուած են Պատրիարքարանի դի-
ւանները, չընկալուած է լրտես-
ներ և ոստիկաններով. և այսպէս
ինք, Տեղապահը, անմիջապէս և
ղած է հասարակ մահկանացունե-
րու համար:

Քաղթականութեան հոսանքը կը
շարունակէ դէպ ձեր երկիրը, Ե-
գիպտոս, Յունաստան, Մարսիլիա
և Կիպրոս. կառավարութիւնը իր
դիրքը յոճալ կը փոփոխէ գաղ-
թականութեան հանդէպ. նախ ա-
մենուն անցադիր տուաւ, յետոյ
գաղթեցաւ անցադիր տալէ և Հա-
յերն ստիպուեցան դեսպանատու-
ներու օգնութեամբը գաղթելու,
վերջին օրեր սկսան վերստին ան-
ցադիր տալ ամենայն դիւրու-
թեամբ:

Շարաթէ մ'ի վեր թօքհանէի
մէջ ի տես գրուեցան ոչ միայն պան-
գաին, այլ և իւր թէ հայ տունե-
րու և դպրոցներու մէջ գտնուած
հրանիւթեր և ուսմանք: Իսլամ
խուժանը ասոնք տեսնելով աւելի
կը կատգի և թրքական թաղային
սրճարաններու մէջ խորհուրդներ
կը կատարուին՝ վերջին կոտորա-
ծով մը Պօլսոյ Հայութիւնը բնա-
ջինը ընելու:

Մեր ներկայ վիճակը սարսափելի
է, իսկ ապագային համար տակա-
ւին չնշմարուի յուսոյ նշոյլ մը...
Պօլսեցի

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԶԱՐԺՈՒՄՆԵՐ

Ինչպէս արդէն ծանուցինք, հայկական կոտորածներու դէմ լողողական համար լողանի մէջ միթինկ մը տեղի ունեցաւ որոյ մասին առաջինը չենք տեսներ տալ մեր ընթերցողներուն մէկ քանի տեղեկութիւններ :

Միթինկին ներկայ էին ամեն դասակարգէ, ամեն դասանանքէ և ամեն կուսակցութիւնէ մարդիկ : « Երիտասարդաց քրիստոնէական Միութեան » նախաձեռնարկովը կազմակերպու միթինկը, որուն կը նախագահէր Պ. Գօմպ, լողանի համալսարանին տնօրէնը և ուր խօսեցան Պ. Թումանյան և ուրիշ հայ մը : Ունկնդիր հանրութիւնը մեծ ուշադրութեամբ հետեւեցաւ ատենաբանութեանց : Ապա որոշուեցաւ որ խնդրագիր մը պատրաստուի ուղղուելով Զուլիգերիոյ Գաշնակցական խորհուրդին, որմէ պիտի խնդրուի որ միջամտէ տէրութեանց մօտ՝ վերջ տալու ջարդերուն :

Այնպէս մօտ 60 անձէ բաղկացեալ Գաշնակցական կազմակերպութիւն մը կազմուեցաւ, որ խնդրագրին համար ստորագրութիւն պիտի ժողովէ վօնահանգին մէջ և պիտի ջանայ որ նման Գաշնակցական կազմակերպութիւններ Զուլիգերիական Գաշնակցութեան միւս նահանգներուն մէջ ալ :

Գաշնակցական մէջ կը գտնուին դատաւորներ, ուսուցչապետներ, փաստաբաններ, բժիշկներ, դրամատէրներ, արուեստագէտներ, վաճառականներ, ընկերավարական գործաւորներ, ամեն արհեստէ ու վիճակէ քաղաքացիներ և նոյն իսկ օտարահպատակներ : Խնդրագիրը պիտի ստորագրեն երկրին թէ բնիկ և թէ օտար երկուսն էլ բնակիչները :

« Զուլիգերիացիք, կըսէ խնդրագիրը, դարաւոր աւանդութեամբ, կը հետեւին չէզոք քաղաքականութեան մը. այդ մուցած չենք. մեզ արգիլեալ է միջազգային պայքարներուն մէջ կողմ՝ բռնել, սակայն այդ պատճառաւ չենք հրաժարած խղճի իրաւունքներէն և արդարութեան ու մարդասիրութեան դաստիարակութիւնէն : Քանիցս Զուլիգերիական ունեցաւ միջազգային նախաձեռնութիւններ : Երբեք աւելի տիրուր և աւելի տիրապողական պարագայ մը մեզմէ չէ պահանջած նոր նախաձեռնութեան մը փորձն ընել : Զուլիգերիոյ ժողովուրդը պարտք մը կը համարի բողոքել այն չարագործութեանց դէմ, որ կ'անպատուեն մեր ժամանակը : Նոյն կը յուսայ որ մարդկային եղբայրութեան և քրիստոնէական համալսարանութեան մեծ շարժում մը ծաւալելով բոլոր Եւրոպայի մէջ, պիտի մղէ մեծ պետութեանց կառավարութիւնները պահանջելու թուրքիայէն որ վերջ մը տայ այս անգլութեանց : Դուք երկրին կառավարութիւնն էք և կը խնդրենք ձեզմէ որ գործէք, կազմենք ձեզ՝

յանուն դուրեքիական ժողովուրդին խնդրել տէրութիւններէն, որ համաձայնին վերջապէս Արեւելքի կոտորածները զապրեցնելու համար : Վստահ ենք ձեր իմաստութեան վրայ, որ ձեզ պիտի ըսէ թէ ինչ կ'ըսուի Ամենակարող Աստուծոյ օգնութեամբ մեր ձայնը պիտի կրնայ լսուի ըլլալ » :

Անգլիոյ մէջ միթինկները այնքան շատցած են որ մինչև իսկ անոնց մէջ խօսուած ճառերուն իմաստը ամփոփելու բաւական չեն մեր նեղ սիւնակները : Միայն վերջին 3 շաբաթներու միջոցին մօտ 20 միթինկներ տեղի ունեցան Բէյֆօրտի, Պէյֆօրտի, Ուէսթ-Բի, Պրիմօրի, Պրիմօրի, Մանչեսթրի, Լիվերքուլի, Քարթֆի, Մանչեսթրի, Էլն, Էլն, մէջ :

Լորտ Սօլպերի որդին նամակ մը գրած է, բացատրելու համար թէ ինչ պատճառով չպիտի կրնայ ներկայ ըլլալ Ս. Ճէյմսի միթինկին :

« Ամեն անգլիացի, կըսէ նամակագիրը, մասնակից ըլլալ պարտի այն ընդհանուր զարգացման, զոր յարուցին Սոլպերի վատանուն կառավարութեան ներքեւ գործընթաց վարչակարգի մեծ փոփոխութիւնները : Փափաքելի է որ այժմ այդ զարգացման շահամանափակուի միայն Անգլիոյ մէջ : Դժբաղդարար կերեւի որ վստահաւոր կերպով խաբած պիտի ըլլանք Հայերը, եթէ իրենց այն կարծիքը տանք թէ Անգլիոյ միայնակ կարող է զերեք փրկել : Թէև շատ ողբալի, սակայն ճշմարիտ կերեւի որ Հայերը բնաւ յոյս չպիտի ունենան, քանի որ յուզումը ուրիշ երկրներուն մէջ գտնէ այնքան չընդհանրանայ, որքան Անգլիոյ մէջ : Եւստի որ ընդհուպ այդպէս պիտի ըլլայ » :

Լորտ Ռօլպերի միթինկի մը որոշման ի պատասխան, կը յիշեցնէ որ 1895 յունիս ամսոյ մէջ Ռուսիա յայտարարեց թէ ինք պիտի դիմագրէ այն տէրութեան, որ ուզէ առանձին գործել թուրքիոյ դէմ : « Ու է պատճառ չըկայ, կըսէ նախկին նախարար պետը, կարծելու թէ Ռուսիա փոխած է իր դիրքը և թէ իր դիմագրութեան մէջ առանձին պիտի մնայ :

Առանց կանխահամաձայնութեան և առանձին գործելով, տեղի պիտի տանք եւրոպական պատրազմի մը : Ենթադրել թէ այժմեան կառավարութիւնը այս պահուն իր պարտքը չպիտի կատարէ, կը նշանակէ տարակուսել անոր առողջ դատողութեան և մարդասիրական զգացումներուն վրայ » :

Նորիսթրոն Տէյլի կազմէ պատու

րաստած է Զարին ուղղուել հանրագրութիւն մը, զոր կը ստորագրեն հազարաւոր Անգլիացիք : Թերթին խնդրագրութիւնը հանրագիրը ներկայացուց նաև Պ. Կլաւսթօնի, որ յոյս յայտնեց թէ Անգլիական ժողովուրդի այս դիմումը մեծ ապաւորութիւն պիտի գործէ երիտասարդ կայսեր մտքին և սրտին վրայ :

Պ. Է. Ա. Պոյաճեան Տէյլի Ռիւզի ուղղուել իր մէկ նամակով հրաւեր կը կարգայ մարդասէր անձերու դրամական նպաստներ հանգնել Տիարպէքի կարօտաւորներուն, որոց վիճակին ստիպելով ներկայագրութիւնը կընեն այնտեղէն եկած նամակներ : Բնակիչներ ալ յուսահատած Աստուծոյ օգնութեանը միայն կը սպասեն : Հազարաւորներ իրենց տուն տեղ ձգած ու փախած են : Քաղաքին մէջ ոչ գործ կայ, ոչ աշխատութիւն և ամեն մարդ մահուան կը սպասէ, որովհետև թուրքերը ամեն օր կը սպառնան կոտորածները վերանորոգելու :

ԵՐԻՐԴԱԿԱՆ ՄԱՍՈՒԼԸ

... Ինչո՞ւ համար Հայաստան, Մակեդոնիա և Ալպանիա տէրութեանց հակողութեան և Սուլթանի գերիշխանութեան տակ չ'օժտուին վարչական ինքնօրինութեամբ, որ շնորհուցաւ արդէն կրէտէի, Սամոսի և Լիբանանի :

... Անցիոյին փորձառութեան դիմեք. ինքնօրինութիւն վայելող նահանգները, ինչպէս Սամոս, Լիբանան և Արեւել-Ռումելի, խաղաղ ապրեցան, կամաց կամաց յառաջդիմելով և իւրացնելով արեւմտեան քաղաքակրթութեան բարի կողմերը : Իսկ այն մեծ կազմական բարենորոգումները, որք տասնեակ անգամ ներ հրատարակուեցան Սուլթան Մահմետէն ի վեր, ինչ օգուտ տուին թէ քրիստոնեայ և թէ իսլամ ժողովուրդներուն : ... Երբ 1877 ին Ապրիլ Համիտի դահաւարութեան սկիզբները, Միտհաթ բաշա հրատարակել տուաւ Սահմանադրութիւնը, որ կը հաստատէր խորհրդարանական գրութիւնը և համահասարակ կը յայտարարէր քրիստոնեայ և իսլամ հպատակները, ընտրութիւնները կատարուեցան բոլոր նահանգներուն մէջ : Ընտրեալ երեսփոխանները եկան Պոլիս, ուր իրենց ըսուեցաւ որ կառավարութեան բարեկամ երեսփոխանները պարտէին սրահին աջ կողմը, իսկ անոր հակառակ եղողները ձախ կողմը նստիլ : ամենքն ալ խուժեցին աջ կողմը : ոչ ոք կուգէր ձախ կողմը նստիլ, փախնալով որ կառավարութեան թշնամի պիտի համարուի : Այս սահմանադր

րական կատակերգութիւնը քան մը ամիս միայն տեւեց : ուստի անօգուտ է այդ փորձը կրկնել : ... Այս աշխարհի վրայ ամեն մարդ իր ճաշակն ու իր սովորութիւններն ունի : Ինչո՞ւ համար ուղենք Արեւելք փոխադրել արեւմտեան հաստատութիւններ, որ արեւելեան ժողովուրդներուն ոչ կացութեանը ոչ սովորութեանց յարմար են :

Լոկ պատրանք մ'է այդ և պէտք է զայն հարուածել ազգուսպէս զի անկէ հրապուրուել կը նշանակէ զանց անել գործնական բարենորոգումները : ... Իսկ բարենորոգումները կրնան ձեռք բերուիլ միայն մեծ տէրութեանց հաւաքական ու համաձայն ճնշմամբ : ... Փափաքելի է որ մեր գիւնագէտները մեր հին աւանդութիւնները ձեռքէ չհանելու համար ամեն ջանք ընեն և իրարու հետ հաշտեցնեն իսականութիւնները : Քրիստոնեայ քաղաքակրթութիւնը և տէրութեանց շահը կը պահանջեն որ դադրին ամօթալից ջարդերն և ամեն ցեղի ու կրօնի ժողովուրդները ստանան ապրելու, կազմակերպուելու և յառաջդիմութեամբ զարգանալու միջոցները : Եթէ ասոր համար տէրութիւնները չ'ն ուզեն Օսմ. կայսրութեան հաշիւը մաքրել լմնցիլ, ուրիշ միայն մի միջոց կը մնայ, այն է տէրութեանց անհատէր և ազգու մէկ գործողութեամբ հանրագրութիւնը վերահաստատել յետոյ, սահմանել ինքնօրինութեան գրութիւնը : Եթէ ոչ, ընդհուպ վերջապէս պիտի ծագին խռովութիւնները և կոտորածի տեսարանները անգոր և ապականեալ կառավարութեան մը տակ :

Լը Սօլպ

Երբեք տեսնուած չէ այսպիսի տեսարան մը : ո՛հ, կարծէ զովորանել քաղաքակրթութեան յաղթանակները ընդգէմ բարբարոսութեան : Եթէ հին ժամանակներու պէս միայն թափառական ցեղեր գտնուէին և ոչ մի համբաշխութիւն կենար մարդկային համալսարաններուն մէջ, ասկէ աւելի ինչ գարշելի բաներ պիտի կրնային պատահիլ : Բարբարոս վիճակի մէջ գտնէ չկան հաւասարութեան, դաշնագիրներու և խոստումներու սուտ կեղծ ենթադրութիւնը : Այսօր կայ Պէրլինի դաշնագիր մը, այս դաշնագրին մէջ կայ 61 յօդուած մը : ... տեսէք թէ ինչ կըլլայ դաշնագիրը Բ. Դրան և նոյն իսկ տէրութեանց ձեռքին մէջ : Ոչ մի սղգու յանգիմանութիւն, ոչ մի սպառնալիք, ոչ մի գործողութիւն : Նոքա այնատեն գործել պիտի ելնեն, երբ վերջին սպանութիւնը կատարուած լմնցած ըլլայ : Թաղաւորական կամ կայսերական կառավարութեանց հետ կայ նաև հանրապետական կառավարութիւն մը, ռամկապետութիւն մը, որ վերահսկողութեան հոշակն ունի : Ֆը

բանաստեղծ է այն : Ո՞վ կը խօսի իր անունով : ո՞վ կը պահանջէ յարգել միջոցառումն օրինաւորութիւնը : Ի՞նչ կընէ արտաքին գործոց այն նախարարը , որոյ միջոցութիւնը կուզեն ծածկել : անհիմն գովասանքով , - ոչինչ : Տեսէ՞ք թէ տիրող դատաւարը մինչև ուր նշանաւորաց այն անսովորութիւնը որ կը պարծէր իր փառաւոր միջամտութիւններով դարձրու ընթացքին մէջ , տեսէ՞ք թէ ի՞նչ կըլլան Յիշատիութեան առանձնութիւնները :

Լ. Բեօքլը

Ռուսիա չկրնար հանգուցիլ որ անգլիական ազդեցութիւնը և տիրապետութիւնը հաստատուին , յայտնակալ Պոլսոյ մէջ , որովհետեւ միջերկրականէն , Ֆրանսոսի հետ հարաբերակցութենէ և բոլոր աշխարհի կէսին հետ շփումէ պիտի զրկուէր : Իր նշանակութիւնը ու ազդեցութիւնը Սլաւոնիոյ հանգեպ և Արեւելքի մէջ պիտի կորսուէին . նուազագուծ , անկուծ պիտի ըլլար այս իրեն համար :

Եւրոպա , Ֆրանսա անվերապ հանգիստան պիտի ըլլան առեւծին և կէտին միջև ընդհարման , ուրոյ վրայ այնքան յաճախ կը խօսուի և որ միշտ հաւանական կեդրելի : Եւրոպայի համար չէզոքութիւնը գտնարին , իսկ Ֆրանսոսի համար անկարելի պիտի ըլլար : Եւրոպա իր գործերու ազատութիւնը կը վերապահէ : իսկ Ֆրանսա զայն ձեռքէ հանած է : Եւրոպա կրնայ միջամտել իր մարտնչող , թէ իբր դատաւոր , թէ Սուլթանը փրկելու , թէ զայն ընկճելու : թէ Անգլիոյ օգնելու և թէ զայն ուժաւորելու համար , Ֆրանսա իր ճակատագիրը միացուց : Ռուսիոյ ճակատագրին հետ : Իրեն այլ եւս ներքի չէ ձեռքերը ծալած սպասել , առանց գաշինքներու օգին ու տառը բռնաբարելու և առանց ինքզինք դատաւար տնելու մեկուսացումի վտանգին : Ուրեմն վաղը կարելի , իսկ ապագային մէջ անտարակոյս է որ Ֆրանսա պիտի ստիպուի այնպիսի համերաշխութեանց պատճառաւ զոր ոչ կրնայ և ոչ պարտի մերժել , մասնակցել պայքարի մը , որ կերպարանափոխ պիտի ընէ աշխարհը :

Լա Բաքրի

-o-

Գեր. տ'իւլսթ եպիսկոպոս , Սլաւոյ Լըմիր և կոմս ալ Սէօն հաւաքական նամակով մը ծանուցին արտաքին գործոց նախարարին թէ իրեն հարցում պիտի ուղղեն «այն միջոցներուն վրայ զոր ֆրանսական կառավարութիւնը ձեռք առած է կամ մոգաբեր է առնել օսմ կայսրութեան քրիստոնէայ հպատակներուն պաշտպանութեան համար» Ծարւեակ տալի մը անարգել կոտորեցին և տա-

րի մը , յետոյ միայն կը պատրաստուինք այնքան անմեղ զոհերու հաշիւը պահանջելու : Ո՞վ է պատճառն իսկահարութեան այս անտգան վարժութիւն , եթէ ոչ մամուլը : Արքայ Լըմիր ազատ մարքի և բարի կամեցողութեան տէր մարդ մ'է , անկեղծօրէն կը խոստովանի կուցութիւնը : Գեր. տ'իւլսթ որոյ այնքան փայլուն յատկութիւնները կը փնտաւին իր խիստ հակառակութեամբն մամուլի դէմ , վերջապէս մեր կարծիքին պիտի յարի : Գալով Գ. ալ Սէօնի , վստահ եղէք որ եթէ մինչև խորհրդարանի բացումը զինք չչփոխեցնեն անգամ մը եւս , նա պիտի թրթռայ ինչպէս երբեք չէ թրթռացած և իրօք , երբեք դատ մը չէ եղած , որ աւելի յարմար լինէր պերճախօս ատենարան մը ներշնչելու :

Ինչ որ ալ ըլլայ , ամեն մարդ սկսած է խնդհալ հայերով զբաղել , որոց վրայ առաջ ոչ ոք կը խօսէր :

Լա Լիպր Դաւոյ

-o-

Պէրլինի հաստիստայ Յայրաշնկ կարեւոր թերթը Արեւելեան խնդրոյն վրայ խօսելով , մեծամեծ վտանգներ կը նախատեսէ Անգլիոյ համար , եթէ սա ուղէ առանձին գործել թուրքիոյ դէմ :

-o-

Հոնորաի Սրահուսթո լրագիրը , որ յարաբերութիւն ունի Լօրտ Սօլպէրիէի հետ , ազատական հայտեր թերթերուն նման թուրքիոյ դէմ և Հայոց ի նպաստ յօդուածներ հրատարակելէ յետոյ , այժմ կըսուի յետ նահանջի և թայմի և ուրիշ պահպանողական թերթերու զգոյշ դիրքը բռնել :

-o-

Տէյլի Բէյկրաֆ կըսէ թէ կարգադրութեան մը յանգելու միակ յոյսը տէրութեանց համաձայն գործողութեան մը վրայ է : Տէյլի կրաֆթ կը յետոյ որ Լօրտ Ռօզպէրի բանաւոր խօսքերը պիտի հանդարտեցնեն արմատական կուսակցութեան վտանգաւոր եռանդը : Տէյլի Մալ կըսէ որ եթէ եւրոպական ներդաշնակութիւնը դադրի գոյութիւն տեսնալէ , հետեւանք պիտի ըլլայ ընդհանուր պատերազմ մը , և Սուլթանի կուսակցութիւնը պիտի ենթարկուի քառասոյին վիճակի մը և թէ Հայերուն յոռեղոյն թշնամիներն այն Անգլիացիներն են , որ Անգլիան պատրաստի կը մըն :

-o-

Վիեննայի երկու կարեւորագոյն թերթերն , Դէյլի Բէյկրաֆ և Դէյլի Բէյկրաֆ ստատիկ և մինչև իսկ սպառնական լրագր մը կը գործածեն Անգլիոյ դէմ , որուն կը վերագրեն նաստիւրական խարդաւանքներ հոյակապ խնդրոյն մէջ . նոքա պարզապէս կըսեն Անգլիացիներուն :

- Եթէ կը կարծէք որ Եւրոպա ձեզ պաշտօն պիտի տայ միջամտելու թուրքիոյ գործերուն , կը խաբուէք . նոյնչափ մեծ է ձեր սխալը , եթէ կերեւակայէք որ Եւրոպա պիտի թողնուի ձեզ շուտանձին միջամտելու առանց իր հաւանութեան , որովհետեւ նա գիտէ թէ դուք ինչու համար երբեմն Սուլթանի սրտագին բարեկամն է : Իբ և ինչու համար հիմա անոր մեծագոյն հակառակորդն եղած էք : Թուրքիոյ մէջ աւելի Անգլիական ոսկիներ քան ռուսական ռուպլիներ կը շրջաբերին : Երբեմն անարժան գտնուեցաք Երբեմն Գաշնակցութեան . այժմ ալ զգուշացէք որ մի գուցէ Ռուսիոյ կողմէ գրաւելու փորձ մը ծառայէ միայն ձեզ Եւրոպայէն վանել տալու :

○ ○

Դէյլի Բէյկրաֆ Բէյկրաֆ կը հաստատէ թէ Եւրոպա բնաւ տրամադիր չըլլալով Անգլիոյ բաղձանքներուն ոյժ տալու , գիւտագիտութիւնը կը ջանայ իրոց ներկայ վիճակը (սրաքիւ քոռ) թուրքիոյ մէջ պահպանելու և ջարդերը դադարեցնելու :

○ ○

Դոնալդսոն տէ. Տէպա լրագիրները իր ծայրագոյն աստիճանին կը հասցընէ իր մէկ յօդուածին մէջ , որով կ'ուզէ հաստատել թէ Անգլիոյ շարժումները կը վստահեցնեն թուրք կառավարութիւնը և անոր թոյլ չեն տար խաղաղութիւնը վերահաստատելու երկրին մէջ :

ՀԱԼԸ ՀԱՁԸՐ

Պոնտան էվէլքի նիւսիսէմիդտէ «Թիւրք հիւքիւմէթին իմհամը սերլէվսաը ալթընտա պէյանը հալ իթտիկիմիլ իւլքէ , ումումըն նազարը միւթթէհիմ հազգընտա իվրօքա մահֆէմէնիտէն թէֆհիմ օլունաճագ գարարա ալթօ օլունմուշ վէ հէր քէս պիրպիրինէ շուսիւվալէրի իթմէքտէ տիր . Սճէպա իվրօքա միւսըրիմիլթի հիւքմ ալթընտա ալթըր ճանիյէ նէ՝ ճէլա վերէճէք տիր , աճէպա թիւրքիայը խարթատան սիլէճէք մի տիր , եօքսա պալը խըրիսթիյան միւլէթլէրէ խուսուսի իմթիյալար վերէրէք Թիւրքիայը հայաթ ու մէմաթ արասընտա պըրագաճագար մը . հէր քէս պու սիւվալէրէ ճէվապ վերմէյէ հաղըրլանաղըր վագըթ Չարըն վէ ինկիլթէրա Գըրալիչաը արասընտա Ծարգ մէսէլէսի հազգընտա աճէպանէ՝ պահսէր կէշտի տէյա պիր տէֆա տիւլիւնէյէ մէճպուր օլույօր :

Զիրա պիւթիւն ալէմ՝ գանի օլմուշ տուր քի , պու կիւնէ գաւտար թիւրքիանըն պագասընտ Բուս վէ ինկիլթ հիւքիւմէթլէրին խօսպիլիկի վէ մէնֆաթթըն գըրտաիլթի սէպէպիլթի վերմիլ տիր . Իբի հիւքիւմալարըն եէքտիկէրի իլէ կէօրիւմէլէրի աճէպա շու գըրտաիլթի պիր տէրէճէյէ գատար հալլ իտէ պիլէճէք մի տէյիւ տիւ-

չիւնիւլմէքտէ տիր . եանի Ծարգ մէսէլէսիտէ պաշլըճա հաքիմիյէթ հուգուգունա հայիլ օլան պուիքի տէվլէթ գարարարընտա տուլէթ ու վիճառանա մը թալթալիլ Իտէճէլէր , եօքսա խօսպիլիկ ու մէնֆաթթընտա մը . իշթէ պիլիւնմէսի էլլէմ՝ օլան նօզթա պու տըր :

Իկէր կէշէն հալլէրի թէպգիդի նազարա ալաճագ օլուր իտէք , աւտալէթ ու հիսսիյաթըր վիճառիլյէտէն զիյաթէ պու Իբի մուսալլամ տէվլէթին մէնֆաթթ ու խօսպիլիլի քէնտիլէրինճէ տաճա էհէմ միլթիլի մէվգը թուլթմուշ օլտուլունու միւշահէտէ իտէրիլ . օլ հալտէ աւտալէթ ու վիճառանա թալթալիլէն գարար վերէճէլէրի շիւրհէլի կէօրիւմէլէքտէ իտէտէ , տիկէր թարաֆտան ինկիլթէրա էհալիսիին շիտտէթլի բրօթէթթլէրին Սօլպէրի գալիլէսիլէն թէէսիր իտէճէլէրի կիպի , սայիր միլթիլի միւթթմէտիլէնիլ իթիւրալթ ու նիւմայիլթըր վէ թիւրքիանըն մէզալիմի ալթընտա էզիլէն միւսիւսարճա խըրիսթիյանլարըն արշը ալայա սէվգ էլլէտիլէրի ֆիլյաշան ու ֆիլաշը կէնճ իմրէրալթօր ու իմրէրալթօրիլանըն գալպէրիլնէ (էկէր թաշտան տէյիլ իտէլէր) թէէսիր իտէպիլէճէք տէյիւ իւմիտ օլունույօր :

Աքսի թագադրտէ , եանի Բուս վէ ինկիլթէրա հիւքիւմէթլէրի թէքրար իշէ քէնտի մէնֆաթթլարը նօքթաի նազարընտան պագարագ , Թիւրքիանըն իպգասը թարիկիլի էլէ ալթըրլարը հալտէ , հուսուլա կէլէճէք նէթիճէ բէքաշիքնար տըր . շէօյլէ քի թիւրքիայը պաղի սաղլամագ իշին հէրնէտէ եարսալար , հաքիմիլէթ հուգուգու տօղրուտան տօղրու Սուլթանըն վէ թիւրք մէմուրլարըն եէտիլտէ պուլունաուլու հալտէ , պու հիւքիւմէթին թէմէլիլտէն շիւրիւմիւշ պիր պիւնա կիպի , քէնտիլիկիլտէն եագընէն երզըրաճագըր վէ Երլարը խալգընըն էլլէրինտէ պալթա վէ գալմալարա շիւրիւմիւշ պիւնանըն թէմէլիլի սէօքմէյէ կիճէ կիւնտիւլ շալըշտըրլարը կէօրիւմէքտէ տիր :

Իշթէ պու հաթթա կէլէն թէլէկրաֆար Բարբերդ , Իկին շէհրլէրին նազըրմասընը վէ պաղը քէօյլէրտէ պիւլէրնէ Լիւնիլէրին գըրլմասընը պիւլտիլիլար , քէվա Սլթանպօլտա հիւքիւմէթէ ֆայտէլի վէ հիւքիւմէթ թարաֆիլիլի օլան Ունճեան Արիկ էֆէնտիլին տուիլ գօմիթա տէյիւ թաշթըր թէվլիֆէ ալընմասըր վէ սայիր հատիլէր թիւրք հիւքիւմէթին քէնտի քէնտիլիլ մահվ իթմէյէ թէլաշ իթմէսիլ իսպալթ իթմէքտէ տիրլէր : Պու սէպէպլէրտէն թիւրքիանըն ուզուն պիր միւտտէթ իլին պաղի գալաճագը ալայ թապալուր օլունաւալ , վէ Ծարգ մէսէլէսիին ալըրմասընտան իմթիլնապ իտէն տէվլէթլէր հիշ պիր հօլլէ օլունա գուրթուլաւայաճագար տըր :

Թալմաշյան վե ճեյի նրուզըն
 Այլ տնայօրտան ալուրդալը խա-
 պելլերէ կէօրէ Գալլուրդ վէ Էկին
 շէհրիլէրինտէ ս'դաւ 15 տէ պէօ-
 յիւք եանկընլար օլմուշտուր : Քէ-
 զա Գալսէրիտէ գըրկըն վուգու-
 պուլտուղընը վէ Կէմէրէկտէ 120
 Էրմէնինին թէլէֆ իտիլմէսինի
 եապիյօրլար :

Վանտան տէհչէթլի գըրլըն իճ-
րա իթմիչ օլմալը սըըլաւ քի
Պապը Ալի պու գատարընը իթի-
յաֆ իտիյօր :

ՍԹանակազրտան հիճրէթ տէվլամ
իթմէքտէ վէ Անատուրն էքսէրի
մահապլէրինտէն Ֆէնա խապէրլէր
կէլմէքտէ տիր : ՍԹանակազրտա չոգ
զապլիթլէր հապս օլմուշար տըր .
պիր հաֆթատան պէրու վիււ
քէշա մէճլիսի իճթիմա օլոււ
նուպ , իրլէնի մէսէլէսինէ վէ մաւ
լիշէյէ տուիր արիւզ ու ռաիւզ միււ
զաքքէրէյիր օլունմազտու տըր :

Սովորեալ Մէհմէտ ճամիսինտէ
(Սթանպուլտա) էհալէյի իսեանա
տաւէթ իտիճի հաֆթալար կէօ-
րիւնմիւշ, իսկիւտաւրտա պիր գըր-
մըզը սանճագ չէքիմիշ, վէ իւղէրին-
տէ խալքը իխթիլալա թէշվիդ
իթմէք իշին Գուրանտան միւս-
թէխրաճ իպարէլէր վէ այէթլէր
հազրլմըշ արը :

Կէնճ թիւրքլէր Սուլթանա
գարշը ժէնէվոտէ պիր բէսալէ թապ
իթաիրիւպ , նէշը իթմիշլէր տիր :

Գորեհրթուսանս թղթիգիկն
Սթանպօլտան ալտըլը հափառիս-
լէրէ կէօրէ, Մաքէտոնիրանըն մէր-
քէզի վէ ճէնուպի ճիհէթլէրի բէք
թէհլիքէտէ տիր. չըգան հաֆթա
4 չէթէ սինօրու կէչէրէք թիւրք-
լէր իլէ ուզուն միւստէթ վուրուշ-
մուշլար վէ Ֆլօրինէ եազըն պիր
մէվզիտէ թիւրքլէրի զալէպէ իտէ-
բէք աադըթմըշլար տոր :

Սէլանիկ վալիսինին թէքլիֆի
 իւզէրինէ 8 թապուր ասքէր կի-
 րիտուն Սէլանիկէ իմաստաս կէլէ-
 ճէք տիր :

Լարմա , Մամարին վէ Քօշան
գասապալարընտա իւէրոէ օլա՛
Խըրըսթիյանկարը Մաքէտոնիա
իխթիլալընտան ասլայը մէսուլ
ԹուԹմադ իշին հապս իԹմիշլէր
տիր . ասքէրլէր պիլա սէպէպ է-
հալի իւգէրինէ չօգ Ֆէնալըզլար
իճրա իԹմէքոէ տիրէր :

Մանասիւթըր վիլայէթինոէ պու-
լունան պիր չէթէնին ապէրլէրէ

Отговорникъ: Х. Тамисовъ.

խոյուն մուգավե՛մէ՛մ է՛նտրգուն
սօերա պիր գաւ թէ՛էֆիյէ՛թ վէրէ-
րէ՛ք տաղը՛մը՛ վէ պաղը՛լաւը՛ն ը-
լիսէ՛րի է՛ն տէրանս՛թ իտի՛ւրէ՛ք
Գօրիֆայա կէօթի՛րիւ՛միւ՛ն օլտու-
ղունու Ալ ինաստան չէքի՛ւն պիր
թէ՛էկրաֆ պիտորի՛յօր :

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻԱ

(Աժանու Պաշգանիք)

[illegible]

Էլշիբերին Թալիպի իւզերինէ
Էրմէնի միւլէթ մէճլիսի Թէճէմիւիւ
օլունարագ Պատրիարք ինթիսապ
իտիւմէսի հագգընտա իրտաէ սու-
սուր իթմիշ աիր :

Պօնապօլարըն սէրկիսի դարուն
 Տըշ արը :

ՀԵՐՔԻԼԵՆԱԿՈՒ 27 ՄԻԱԿՈՒ.

Աւստրիոյ Իմպերատօրու Յրոհն
Ժօղեֆ, Բուժմանիւս գըրալը կա-
րօլ վէ Սըրպ գըրալը Ալէքսանտր
ադէամ սասթ ծաէ պուրանտա եէ-
թիշալիէր: չըմէնտըֆէր ստասիօ-
նոնտա Նաղըրլար պէքլէմէքաէ
իտիէր:

Մթանալու 27 սեպտեմբեր.

Սխանագրուտա գլրկըն վէ հա
պիր կէտնա իխթիլալ գուհուրինտէ
վէխիմ նէթիճէլէր հուսուլա կէլէ-
ճէյինի էլլէլէր թարաֆընտան Միւ-
սիւ Գամպոն (Ֆրանսալ էլլիսի)
Պապը Ալեէ պիրիւրիյ տիր :

Բուս Զարը, ինկիլիզ գրալի-
չասը, բրենսլեր վէ Սուլպլերի տիւն
քիլիսէտէ Պատարագ այսէնինտէ
հաղըր պոկունտոյար :

Տիւն աղչամ քէշիտէ օլունան
զիյաֆէթտէ իմբէրաթօր՝ գըրալ-
լար աշգընա պատէ նուշ իտէր ի-
քէն նութգընտա Աւստրիա , հուն-
գարիա, Բումանիա վէ Սիբպիա ա-
րասընտա վագի օլան տօսթլուդուն
պագի գալուճաղընա իւմիտ կէօսթէր
միշ. վէ Սիբպիա գըրալը տախի ճէ-
վապէն , մուհապէթի տօսթանէ
վէ խուլուսքէտարանէսինէ իմբէրա-
թօրուն էմիրն օլմասընը իսթիւր-
համ էյլէմիշ աիր :

Պուքրէշ, 27 սեպ.

Աւստրիա իմքերաթօրընն կէ-
լէճէկի միւնսնէպէթիլլէ սօգագլար
թէզէին օլունմուշ, իսթէրաթօրըն
կէչէճէյի եօլլար սթասիօնտան սէ-
րայա գատար աւքէր տիղիլմիշ վէ-
հէալի պիրիքմիշ տիր : Եալընըզ
տավէթիլլէր վէ կտզէթա մուհա-
րիլէրի աթասիօնա կիրէպիլէճէք-

էնք . թէչրիֆաւթ սալօնը փեկզ էլ
սառէ սաւրէթտէ թէզկին ու թէֆ-
րիշ օլտանմըշ տըր : Սաաթ պիրտէ
սառնո տօմուշ իտի , իւրիւ չոր էք
կէչէրէք Գրալիշա , Բրէնա Սա-
րիա , Բրէնա Ֆէրալինաննո վէ Տիւք
տը Գօպուրկ կէլմիշլէր իտի . սաաթ
իւշ պուշուքտա իմբէրաթօրուն րա-
քիպ օլտուգու լըրէն սթամիծնա
վիրուտ իթտի վէ մուգիքա աւստրիա
մարշընը թէրէննիւմ իթմէյէ պաշ-
լատը . իմբէրաթօր գրալիցանըն
էլլինի բուս էյլէտի , պէլէտիյէ րէ-
իսի թուզ վէ էքմէք թագտիմ ի-
տէրէք , Բուժանիա րաշիթախտը
նամընա արզը ուպուտիյէթ էյլէտի .
իմբէրաթօր մէմնունիյէթինի պէ-
յան իթտի : Սաաթ եէտիտէ սէ-
րայտա վէրիլէն զիյաֆէթտէ իմ-
բէրաթօր , բրէնպէր , մայլէթտէ
պուլուննոն զէվաթ , իււքէլա , էլ-
շիլէր վէ պէօյիւք մէմուրլար հա-
զըր պուլունտուլար :

Պուլքրէշ 27 սեպտ.

Իմբէրաթօր՝ Սթուրցա վէ Ստո-
կէէքօ նազըրլարընա նիշտնլար
իհատն իթմիյ տիր :

Վիէննա 28 սեպ.

Յօյիքիչէ Կօրէսքօհոռէց կազէ-
թաաւընըն թիւրք մէնպաապարըն-
տան ալաղըր մալիւմաթա կէօրէ
խարբերդոտէ վէ Անատօլունըն սաիր
մահալլէրինտէ գըրլիըն վուգու պու-
տըղընա տաիր չըգան շայէալար
պիէսաս իմիյէր :

Հօռտտոյք Լիկեմսնէ Զայ

Նօստրոյէ Այկեմանէ Ծայ-
րոսկ տա օգոնտոլունա նազա-
րէն, Էրմէնիէր հագգընտա Ալ-
մանիատա թէչքիլ օլունան մի-
թինկլէրտէ նութզար իրատ իթ-
մէքտէ օլան բրօֆէսէօր թումա-
եանա հիւքիւմէթ պիր իսթարնա-
մէ կէօնտէրիւպ, նութզարընը
տէվամ իտէճէք օլուր իտէ քէնտի-
սինի Բրուսիատան տըչարը չըգա-
րաճաղընը պիլտիրմիչ տիր :

Ալթը պէօյիւկ տէվլէթլէրին
հարպ վարօրլարը կիւն պէ կիւն
թիւրքիա սուլարընտա արթմազ-
տու սըրլար :

Պու կիւնէ գատար Սթանպու-
տան Վառնայա հիճրէթ իտէն էր-
մէնիլէրին ասէտի 7000 տէն զի-
յատէ օլուպ, անլարտան 2000 քի-
չի Բուսճուգ վէ սպիր մահալլէրէ
կէճտէրիլմի, տիր :

Սլոժանպօլտա օսմանը պանգա-
սընա կիրևպտէ պիլախէրէ ժի-
ւոնա նամ ֆրանսըզ վաբօրու իլէ
Մարաիլիայա չըգմը վէ օրատա
Թէվգիֆ օլունմուշ օլան 17 էր-
մէնի կէնճէրաէն իքիսի ոէրպէսա
պըրագըլմըշ աըր . տիկէր 15ի իսէ
էլան թահթը Թէվգիֆուն պուլու-
սիօրար :

Բուսիա Զարը սեպտ. 23 տէն
պէրու Եօնորատու պուլունուա՝

ամտէ թնոտէ Բարիպէ տ սխի կի
 տէճէ իհտէն օրատա բէք պէօ իւր
 հալըլըզլըր կէօ իննմէք սէ տիր

Լիլիթրուտա թէչքիլ օլունուն
պիր պէօյլը միթինկատ կլատըւ.
Թօն տախի նաթօ իրապ իտէրէք
պէյան իթտիյի պթիտէքի էֆ.
քար ումումէն գապուլ օլումմուլ
տուր :

Կլաաբարթօն տէմիշ տիր « Եկէր
տէվլէթլէրին ումումէն իթթիֆայ.
գը սիմֆին օլմագիսէ, Սուլթանը
գօրգուլթմագ իշիւն ճէպրի թէա.
պիլուէր իթթիսազ իթմէյէ ին.
կիլթէրանըն հագգը վար տըր,
պու տախի հալը հաղըր իշիւն
մուհարէպէ տիմէք տէյիլ տիր,
գիվլէա լաղըմ տըր քի Սթանպօլ.
տաքի ինկիլիզ էլէսի կէրի չազ.
բըլսըն վէ օսմանըր էլէսինին բա.
սաբօրթու էլինէ վէրիլսին . օլ վա.
գըթ մուխապէրաթ վէ միւզաքէ.
բէլէր սուհուլէթլէ իճրա օլունա.
պիլիճէք. ինկիլթէրա եալընըզ գա.
լըր իսէ տ սիսի իճրաի մուամէլէ
իթմէլի տիր » :

Կազէթամըզը պու կիւնէ
գատար գոպուլ իտուպ տէ պէտէ.
Ինի էտէմէմիշ օլան զաթլարա
թէէքիտէն . իխթար իտէրիգ քի,
կազէթամըզըն մէսարիֆաթը նազ-
տիյէ իլէ նէշը օլունտուլընը բիշի
նազարա ալարագ, կիւն էվիէ
գործլարընը կէսնտէրմէյէ հիւմէթ
իթ մէլէրի էյգէմ աիւր .

Վարձու 48 Սեպտեմբեր.

Պոռնոյուս
Վակոն, 57, 50-60 լիպր. հեքթոլ.
8,60-8,80 ֆրանք
Արապու. 58-64 լիպրա, հեքթոլիթր
8,40-9,20 ֆր.

Արքա
44-46 լիպրա, հէքթօլթ. 4.60-4,90

Ճաստոշես
100 օգ. 26-32 ֆր. (մալա կեօրէ),
Հաբօլէոն 20, 49 ֆո. հիսապը իլէ
կիւնտէ 60-90 վալօն վէ 1000-
1200 արապա պուզտայ ինմէքտէ,
վէ ֆասուլիա իլէ արբա բէք ազ
կէլմէքտէ տիր :

«ԻՐԱԽԻՌԻՆՔ»-ի վարչութիւնը
յանձն կառնու պատրաստել է
յերէն, Պուլկարերէն, Յունաներէն
և Յունարէն լեզուներով ընկա-
լագրեր, հասցէներ, նամակազուխ-
ներ, մահազգրեր, յայտարարու-
թիւններ, հարսանեաց և այլ հրա-
իրագրեր, այցաքարտեր ևն, ևն:

Քնէր չափաւոր

Փափագողք պարտին դիմել իմ
բազրույթիանս հասցէին :